

Crna Gora
Ministarstvo turizma, ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 314
tel: +382 20 446 227

Izveštaj o učešću

ministra turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Vladimira Martinovića

na 9. konferenciji „Naš okean 2024”

15-17. april 2024. godine

Atina, Republika Grčka

april 2024. godine

UVOD

Delegacija Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, predvođena ministrom Vladimirom Martinovićem, na poziv ministra životne sredine i energetike Republike Grčke, g-dina Teodorisa Skilakakisa (Theodoros Skylakakis), učestvovala je na 9. konferenciji „Naš okean 2024”, u periodu 15-17. aprila 2024. godine, u Atini, Republika Grčka.

Konferencija „Naš okean 2024” u Atini predstavlja događaj od izuzetnog značaja, a ove godine je obilježeno 10 godina od održavanja prve konferencije Naš okean (2014). Ovogodišnjom konferencijom je potvrđena posvećenost kritičnim pitanjima koja se tiču okeana sa ciljem prelaska ka održivoj plavoj ekonomiji, balansiranom privrednom rastu, društvenoj koheziji i zaštiti morskog ekosistema, uz istovremeno rješavanje ključnih izazova poput gubitka biodiverziteta, neodrživog ribolova, zagađenja mora (posebno plastikom) i neodrživog pomorskog prometa.

Sastav delegacije

Za članove delegacije, koju je predvodio ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Vladimir Martinović, određeni su:

- Tamara Brajović, v.d. generalne direktorice Direktorata za klimatske promjene i zaštitu prirode, u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i
- Sandra Nikolić, PR u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

I AKTIVNOSTI

Tokom trajanja Konferencije, delegacija na čelu sa ministrom Martinovićem učestvovala je na velikom broju panela, okruglih stolova i sastanaka, koji pokrivaju teme zaštite i održivog upravljanja morima i okeanima.

Na marginama Konferencije, ministar Martinović sastao se sa ministrom životne sredine i energetike Republike Grčke, Teodorisom Skilakakisom (Theodoros Skylakakis) i sa ministarkom turizma Republike Grčke, Olgom Kefalojani (Olga Kefalogianni).

Sastanak sa Teodorisom Skilakakisom, ministrom životne sredine i energetike Republike Grčke

Na sastanku je istaknuto da je razmjena iskustava sa Republikom Grčkom u oblasti upravljanja zaštićenim morskim područjima važna za Crnu Goru, budući da Republika Grčka može da pomogne Crnoj Gori u oblasti efikasnijeg upravljanja zaštićenim područjima u moru, što će doprinijeti očuvanju vrijednog biodiverziteta, kao važnog aspekta za Crnu Goru na njenom putu ka Evropskoj uniji.

Ministar Skilakakis naglasio je otvorenost R. Grčke da podijeli svoja iskustva sa Crnom Gorom u oblasti zaštite životne sredine i da će svaka inicijativa ili zahtjev biti pažljivo razmotreni.

Ministar Martinović izrazio zadovoljstvo zbog poziva i učešća na Konferenciji, te upoznao sagovornika da Crna Gora, kao mediteranska zemlja, ulaže velike napore na polju zaštite mora, kako zbog dobrobiti Crne Gore, tako i planete. Pozivajući se na obavezu postizanja cilja zaštite 30by30 u skladu sa Strategijom EU o biodiverzitetu koja ima za cilj da zaštiti 30% kopna i 30% mora do 2030, ali i na potrebu zaštite bogatog biodiverziteta u moru, ministar Martinović je podsjetio da je Crna Gora 2021. proglasila tri zaštićena područja (Platamuni, Katič i Stari Ulcinj), kao i da je sada u proceduri i zaštita područja Sopot i Dražin vrt. Na taj način Crna Gora pokazuje svoju spremnost da ide ka postizanju cilja od 30% zaštite u dijelu Jadranskog mora, čime se pridružuje i ostalim državama u području Mediterana, posvećenih postizanju ovog ambicioznog cilja.

Na sastanku je bilo riječi i o razvoju projekata koji podrazumijevaju elektronsko praćenje svih aktivnosti na moru i kontrolu ribolova, što je od izuzetne važnosti za zaštitu morskog ekosistema. Dogovoreno da sa naše strane uputimo inicijativu za konkretnu saradnju i razmjenu iskustva na temu zaštite mora, podizanja efikasnosti i održive valorizacije morskih zaštićenih područja.

Sastanak sa Olgom Kefalojani, ministarkom turizma Republike Grčke

Na sastanku je izražena obostrana posvećenost jačanju saradnje na polju unapređenja turizma, čemu u prilog ide i inicijativa Grčke za potpisivanje Memoranduma o saradnji, koji će dodatno unaprijediti povezanost dvije zemlje u oblasti turizma. Izražena je obostrana spremnost za potpisivanje memoranduma do kraja godine.

Ministar Martinović ukazao je na važnost razmjene iskustva i uspostavljanje saradnje u oblasti razvoja eko-turizma, imajući u vidu potencijal prirodnih ljepota Crne Gore. Istakao da je adekvatno upravljanje zaštićenim područjima jedna od ključnih tačaka za razvoj nove turističke ponude, kao i da je Ministarstvo iniciralo aktivnosti na razvoju sjevernog regiona, koje posjeduje izuzetan prirodni potencijal za razvoj turizma.

Ministarka Kefalojani je informisala da Grčka u skladu sa Strategijom razvoja turizma planira intenziviranje aktivnosti na razvoju različitih oblika turizma, prije svega wellness, spa, kulturni, vjerski turizam, koji ujedno predstavljaju odličnu priliku za razvoj saradnje sa Crnom Gorom.

Sagovornici se saglasili da je u svim aktivnostima na razvoju turizma neophodno poštovati kriterijume zaštite životne sredine, te doprinijeti globalnim naporima zaštite, kako mora tako i svih ekosistema, posebno u kontekstu borbe sa klimatskim promjenama.

Zaključeno da Crna Gora i Grčka, kao zemlje koje svoju turističku ponudu u velikoj mjeri temelje na suncu i korišćenju obale i mora, treba da budu partneri u razmjeni dobre prakse. Ministar Martinović je istakao da je Konferencija dobra prilika da pozove ministarku Kefalojani da posjeti Crnu Goru sa svojim saradnicima i detaljnije dogovore dalju saradnju, kao i da razmijene dosadašnja iskustava.

II ZNAČAJ POSJETE

Konferencija „Naš okean 2024” održana je u Kulturnom centru Fondacije Stavros Niarchos, u Atini, 15-17. aprila 2024, u prisustvu premijera Republike Grčke Nj.E. g-dina Kyriakosa Mitsotakisa, koji je otvorio Konferenciju.

Okupljajući vlade i nedržavne aktere, sa ciljem preuzimanja konkretnih obaveza za zaštitu zdravlja i sigurnosti okeana 9. Konferencije „Naš okean 2024” definisala je više od 460 obaveza u vrijednosti od 11,35 milijardi USD, u šest tematskih oblasti Konferencije. Od 2014. godine, ova Konferencija je do sada mobilisala više od 2600 obaveza u vrijednosti od približno 140 milijardi USD.

Konferencija prepoznaje važnost dalje opsežne mobilizacije i aktivnog uključivanja svih relevantnih učesnika. Od vlada i organizacija civilnog društva do privatnog sektora, aktivno uključivanje traži se primarno putem podnošenja dobrovoljnih obaveza. Očekuje se da će ova mobilizacija biti katalizator za prepoznavanje inovativnih rješenja i podršku izučavanju i finansiranju okeana, što će predstavljati ključne ishode 3. UN Konferencije o okeanima.

Ključni ishod Konferencije predstavlja nove, konkretne obaveze globalnih aktera, koje čine dobrovoljne, mjerljive, efikasne akcije sa jasnim vremenskim okvirom, kao i objave uspješno sprovedenih obaveza sa prethodne Konferencije. Konferencija pruža jedinstvenu priliku zemljama

učesnicama da objave nove, opipljive i važne obaveze za zaštitu i održivo upravljanje morima i okeanima, istovremeno promovišući konstruktivna rješenja i transformativne akcije. Zaključak OOC-9 je da kroz saradnju na globalnom nivou, Grčka razmišlja o budućnosti u kojoj će okeani opstati kao otporni i živi ekosistemi, čime se osigurava budućnost za generacije koje dolaze, kroz zajedničko globalno djelovanje i težnju za postizanjem rezultata koji će zaštititi okeane, što je svijetu danas potrebno.